L-GHID IL-KBIR TAL-MULEJ TAGHNA SIDNA GESÙ KRISTU (2021) IL-BXARA L-KBIRA

Contributed by Frans Galea
Sunday, 04 April 2021
Last Updated Sunday, 04 April 2021

Din hija il-Liturgija ta'L-Ghid il-Kbir tal-Mulej Taghna Sidna Gesu' Kristu (2021)Il-Bxara l-Kbira: Il-Mewt giet mirbuha Hallelujah! bi hsibijiet min Joe Rapa.

{ernaq Jum li b'alu qatt ma kien qabel, Jum li jisboq
il-jiem kollha. Meta deher id-dawl
g'all-ewwel darba kien Jum kbir.
Mid-dlam tnissel id-dawl.
Imma mhux l-ikbar Jum. Meta
fl-ewwel bniedem da'al nifs Alla kien Jum kbir.
Imma mhux l-ikbar Jum.
Meta l-Fidi twieldet fuq din l-art u Abraham refa’ f’idejh tarbija li ma
setax jie'u minn martu sterili, kien Jum kbir.
Imma mhux l-ikbar Jum. Meta bil-lejl l-An!lu tal-Mewt qabe| id-djar li
kienu m appsin bid-Demm tal-&aruf, u meta l-I|raelin, b’g'ajnejn imberrqa raw
g'emejjel tal-g'a!eb: il-ba'ar jinfeta' g'alihom u jinag'laq fuq l-g'edewwa...
dawn kienu Jiem kbar. Imma mhux l-ikbar.

L-Ikbar Jum tal-&olqien kien meta Mara, b’nifisha maqtug'
u b’mo''ha donnu mgerrfex, da'let fil-kamra fejn kien hemm s'abha u g'all-ewwel
darba nstemg'et l-A'bar: “Il-Mulej qam mill-Mewt! Hallelujah!!” L-Ikbar Jum kien meta g'all-ewwel darba
bniedem !ie lura mi - imiterju u bdiet tinfirex fost il-bnedmin il-&ajja ta’
Dejjem. L-Ikbar Jum kien meta l-ikbar
g'adu tal-bniedem, dak li dejjem reba'lu, dak li dejjem be||g'u, il-Mewt, !iet
maqsuma, u l-bniedem issa jista’ jemmen li hu 'aj g'al dejjem. Dan kien &olqien did, ikbar mill-&olqien
tal-bidu. Alla qajjem lill-Im'abba
msallba fuq Salib mill-bnedmin, biex l-istess bnedmin li qatluha jir ievu
l-Grazzja kbira ta’ &ajja bla tmiem.
Il-bnedmin kollha !ew salvati, imma kemm 'afna huma dawk, ja'asra, li
din l-A'bar ma jemmnuhiex. G'andhom
ra!un g'ax hi xi 'a!a li tmur lil hemm minn mo'' il-bniedem. Hija l-“Big Bang” vera... b'al meta wie'ed
jitfa’ kantun !ol-ba'ar kwiet u - irku tal-mew!iet, ir-“ripples” jibqg'u jinfirxu, jinfirxu fi rieki dejjem ikbar sakemm
jil'qu t-trufijiet tal-art u lil !enerazzjoni wa'da wara l-o'ra.

A'na privile!!jati, a'na hienja li !iet imxandra lilna
din l-A'bar minn Knisja li g'o||itha u be|g'et g'aliha g'al elfejn sena
s'a'. Kemm Insara kienu fidili g'al dik
l-A'bar tal-Mara billi ar ru demmhom kollu!
U elfejn sena wara, g'adhom imutu, sal-lum stess, g'ax jemmnu li dak
in-nhar, f’dak il-Jum, fi|-|erniq tag'ha, !rat xi 'a!a sopranaturali fuq
id-dinja: Kristu reba' il-Mewt, imma mhux biss; dan hu mportanti! Hu !ie mag'mul Spirtu Qaddis li jinag'ta
lin-nies li jag'tuH ans, li jemmnu fiH.
Huwa dan l-Ispirtu li Hu reba' g'alihom li jag'tihom il-garanzija !ewwa
fihom, l-“Assurance”, li huma 'ajjin
g'al dejjem; li l-Purtiera tat-Tempju li kienet tifridhom mill-&ajja li tilef
Adam, issa   arrtet; li s-Sema issa hi miftu'a bera'.

Hu meta jkollna din il-Fidi, u din il-Fidi biss, li
titwieled fina natura !dida li kapa i twettaq ir-Rieda ta’ Alla li hi l-Im'abba
vera. Il-Li!i ta’ Mosè kienet tordna
l-Im'abba bla ma qatt tat is-sa''a lill-bniedem li j'arisha. Adam, bit-ta'sir tieg'u, libbes il-bniedem
b’natura li tmut il-'in kollu, li twe!!a’ b’kelma, li tobg'od lil min
jheddida. Kif nistg'u a'na n'obbu f’art
barranija, f’pajji| id-dnub? Imma
ismag'ha l-g'ajta: “Il-Mewt intreb'et!
Hallelujah!” u l-Ispirtu ta’ Dak
li faqa’ l-Mewt billi da'al fiha, issa qieg'ed jinxtered fost il-bnedmin
mad-dinja kollha. Dan tassew hu l-akbar
att li qatt sar fost il-bnedmin, l-Ikbar Jum tal-&olqien.

L-Ispirtu li hemm fil-bniedem jitniehed g'alina bi tnehid
mpossibbli li a'na nifhmuh, biex ninag'taw il-Grazzja s'i'a li nemmnu tasssew u
nifhmu tassew il-Glorja li messet lilna bil- rajja li qed ng'ixu f’dawn
il-!ranet. San Pawl waslilna l-Kelma
meraviglju|a ta’ Alla li tg'id: “L-Ispirtu,
min-na'a tieg'u, jg'inna fin-nuqqas ta’ 'ila tag'na. G'ax a'na anqas biss nafu nitolbu kif imiss,
imma l-Ispirtu stess jid'ol g'alina bit-talb tieg'u bi tnehid li ma jistax
jitfisser bil-kliem.” (Rum. 8, 26). B'alissa stess, l-Ispirtu s-Santu li r ivejna
fil-Mag'mudija qieg'ed jokrob g'alina quddiem il-Missier biex ninag'taw fehma
aktar ara, Fidi aktar s'i'a f’dik l-isplu|joni ta’ &ajja li 'ar!et minn
!ol-qabar miftu'. Mill-Ispirtu ji!una
l-garanzija, i - ertezza, li quddiemhom ja'rab il-bi|a’ tal-Mewt. Ming'ajr il-bi|a’ tal-Mewt il-bniedem ma
jidnibx, jer!a’ lura lejn l-ori!ini, lejn l-G'eden, imma issa iktar g'aref g'ax
issa jaf kemm 'abbu Alla.

Tassew hienja a'na 'uti!
G'alhekk, kollu fer'an, darba Kristu qal: “Infa''rek, Missier, Sid is-sema u l-art, g'ax int dawn il-'wejje!
'bejthom lil min g'andu l-g'erf u d-dehen u wrejthom li - kejknin.” (Lq. 10, 21).
U wkoll, meta kien qed jitkellem fuq l-ikbar profeta li deher, qal: “L-i|g'ar wie'ed fis-Saltna tas-Smewwiet hu
akbar minnu.” (Mt. 11, 11). Mhux g'ax wanni l-Battista ma da'alx
fis-Saltna, imma g'ax hu ma rax dan il-Jum b'alma rawh i - kejknin, b'alma ratu
l-Mara li xandritu. Henjin a'na li qed
nir ievu din l-A'bar hekk tal-g'a!eb.

J’Alla dan l-G'id ma jkunx sempli i Festa ta’ tifkira ta’
dak li !ara 'dejn erusalemm, imma MEMORJAL, ji!ifieri li f’dan l-G'id
tal-2021, f’dan l-G'id tal-pandemija, din l-A'bar issir “'ajja” fina; ma tkunx
ripetizzjoni ta’ xi 'a!a li smajna eluf ta’ drabi, imma tirbombja fl-ispirtu
tag'na u tibdel lejl il-Mewt f’Jum kollu dawl u e|istenza !dida. Alla kapa i jag'mlu dan fina. L-Ispirtu qieg'ed jitkarrab biex il-Knisja
timtela b’nies imwielda mill-!did mill-Mag'mudija li 'ar!et minn din
l-A'bar. F’dan il-G'id isse''
il-Mog'dija tal-Mulej. F’dan il-G'id il-Knisja
tistenna, kull Nisrani jishar, g'ax fih tinag'ta l-Grazzja tal-Fidi li min
m’g'andux, u ta’ Fidi akbar lil min g'andu.

Il-Knisja tishar matul il-lejl tal-G'id u tkanta kanti i
tal-g'a!eb. Imma l-isba' innu li
g'andha, innu qadim kwa|i daqsha, hu l-“Prekonju tal-G'id”, jew l-“Exultet”, jew mag'ruf ukoll b'ala
“It-T'abbira tal-G'id”. Il-Knisja
tkantah darba fis-sena biss, fil-bidu ta’ dan il-lejl meta l-ewwel qamar
tar-Rebbieg'a jkun kwinta, jkun mimli;
l-istess qamar li 'ares lejn Abraham sejjer joqtol lil ibnu, u fuq
I|rael 'iere! mill-E!ittu. Tassew li
dawn huma 'wejje! kbar. Hu sewwa u
xieraq li nikkummentaw ftit fuq il-kliem qaddis ta’ dan l-Innu li jitkanta
malli d-dlam tal-knisja jinkiser bid-dawl fietel i|da potenti tal-Blandun li hu
Kristu mqajjem mill-Mewt. Nikkummentaw
fuq ftit minnu g'ax hu twil mhux 'a|in.

Jibda bil-Kelma “Exultet”,
“Jifir'u”. Jifir'u l-qtajja tal-An!li u
l-qaddejja ta’ Alla. Jifir'u dawk kollha
li j'obbu lil Alla u j'obbu lill-bniedem ukoll, f’dan il-lejl, g'ax huwa l-lejl
tar-reb'a l-kbira tas-sewwa fuq it-ta'sir, tal-&ajja fuq il-Mewt. “Tifra' il-art mimlija b’dawl
tal-g'a!eb!” Fejn hemm il-Mewt hemm
id-dlam, imma fejn hemm Kristu rebbie' fuq il-Mewt hemm id-Dawl, hemm
il-Festa. “Il-&olqien kollu 'eles mid-dlam
li 'akmu.” Il-bi|a’ tal-Mewt hu tassew
xi 'a!a kiefra tant li !ieg'el lil Kristu jibki fuq il-bnedmin mi!bura madwar
il-qabar ta’ Lazzru. Dan huwa d-dlam li
ji!ieg'el lill-bniedem jidneb u jer!a’ jidneb.
Imma issa nqalbet folja !dida, g'alhekk “&a jidwu l-'itan tal-knisja
bl-g'ajat fer' ta’ poplu fil-festa.”

Kif nistg'u ma n'obbuHx lil Dak li offra ru'u
g'alina? “Huwa 'allas g'alina d-dejn ta’
Adam u bid-demm tieg'u li hu xerred g'alina 'assar il-kitba tal-kundanna li
'adna fil-bidu.” Id-dnub tal-bidu kien
kbir u a'na writtniha dinil-marka sewda.
Il-bniedem lil Alla b'al qallu: “Int qed tigdibli g'ax mhux veru li jekk
ma nobdikx immut! Int qed tib|a’ li jien

insir b'alek! Int rival tieg'i! Int lili
tillimitani bl-ordnijiet tieg'ek!” Dan
kollu hu mo'bi !ewwa fina.   esù !ie
jfittixna u daqshekk imbeg'din minn Alla sabna.
Daqshekk midjunin. Daqshekk
im'assrin. Dan id-dnub serjissimu qatel
lil kull imwieled minn mara, imma “Dan huwa l-lejl li fih Kristu qered il-mewt
u qam rebbie' fuq is-setg'a tal-'a|en!”
Il-Mewt !iet maqtula, il-bniedem ja'rab mi - ella fejn kien maqful,
g'adda l-vistu u issa g'andna l-Festa ta’ dejjem.

Imma g'alija l-aqwa vers tal-Innu huwa dan: “Ming'ajr
id-dnub ta’ Adam Kristu qatt ma seta’ jifdina.
Xi 'tija hienja, li st'aqqilha Feddej kbir b'al dan, xi 'tija
hienja!” F’dawn i|-|ew! versi, to'ro!
il-meravilja tal-Misteru tal-G'id ta’ Kristu.
Huwa jdawwar id-dnub ta’ Adam, id-dnub li !ab il-Mewt fid-dinja, id-dnub
li qered il-'ajja ta’ g'add bla qjies ta’ nies, id-dnub li bekka l-'olqien...
fi Grazzja! Tist'ix iktar mid-dnub
tieg'ek, Adam, g'ax il-Mulej esù inqed bih biex jag'mel manifestazzjoni, wirja
tal-kobor tal-Im'abba li biha Alla 'abb lilek u lil kull midneb, lilna lkoll. Min jista’ jixlina iktar meta g'andna Alla li
j'obbna, jiddefendina, jag'dirna, jifhimna, jdawwar id-dnub tag'na f’okka|joni
o'ra li fiha jurina kemm i'obbna, kemm ja'frilna! Mhux ta’ b’xejn li l-infern jitrieg'ed
quddiem l-A'bar it-Tajba tal-Opra ta’ Alla fil-G'id ta’ Kristu!

Ng'addu biex nikkummentaw fil-qosor, dwar 'amsa mid-disa’
qari tal-Velja tal-Lejl tal-G'id Imbierek.
Hemm poema antika dwar l-erbat iljieli tal-G'id. Erba Mog'dijiet tal-Mulej li f’kull wa'da
minnhom Alla jinag'ta, l-Im'abba tinag'ta.
L-ewwel lejl huwa dak tal-&olqien.
Kollox kien kaos, dlam, ta'wid bla forma u bla sens. Kollox kien xejn, u l-Im'abba ma tissaportix
dan. L-Im'abba trid lil min t'obb. G'alhekk Alla ja'laq mix-xejn. Ix-xjenza tg'id li xejn ma jsir minn
xejn. Muntanja xi darba kienet |rara. Il-ba'ar immens xi darba beda almenu minn
qatra ilma. Allura min kien il-bidu ta’
dan kollu. Min kien ’il barra
mill-'olqien li beda ja'laq jekk mhux Alla.
Hu g'alhekk li l-'olqien kollu jkanta t-tif'ir lil Alla.

Parti mil-Litur!ija tal-Kelma tal-Velja tal-G'id:

I QARI I

Alla 'ares lejn kulma g'amel u ra li kollox kien sew 'afna.

 en 1, 1 – 2, 2

Qari mill-Ktieb tal- enesi

Fil-bidu Alla 'alaq is-sema u l-art: u
kienet l-art ta'wid u ba''; u d-dlam kien fuq wi   l-abbissi u fuq wi   l-ib'ra
kien jittajjar l-ispirtu ta’ Alla. U qal Alla: “&a jkun id-dawl”. U d-dawl
sar. U
ra Alla d-dawl li kien tajjeb. U Alla fired id-dawl mid-dlam. U d-dawl Alla
semmieh jum, u d-dlam sejja'lu lejl. U dalam u seba' – L-ewwel jum.

U qal Alla: “&a jkun hemm medda f’nofs
l-ilmijiet u tifred ilma minn ilma”. U Alla g'amel il-medda u fired l-ilma ta’
ta't il-medda mill-ilma ta’ fuq il-medda. U hekk sar. U l-medda Alla semmieha
sema. U dalam u seba' – It-tieni jum.

U qal Alla: “&a jin!emg'u na'a wa'da
l-ilmijiet ta’ ta't is-sema u jidher l-inxif”. U hekk sar. U sejja' Alla
l-inxif art; u l-!emg'a tal-ilma sej'ilha ba'ar. U Alla ra li kollox kien tajjeb.
U qal Alla: “&a tnibbet l-art il-'axix, 'axix li jag'mel i|-|errieg'a, si!ar li
jag'mlu l-frott bi|-|errieg'a !o fih skont g'amliethom, fuq l-art”. U hekk sar.
U nibbtet l-art il-'axix, 'axix li jag'mel i|-|errieg'a skont g'amlietu u si!ar
jag'mlu l-frott bi|-|errieg'a skont g'amlietu; u ra Alla li kien tajjeb. U
dalam u seba' – It-tielet jum.

U qal Alla: “&a jkun hemm imnariet
fil-firxa tas-sema biex jifirdu l-jum mil-lejl, u jkunu sinjali g'at-tqassim
ta|-|minijiet, tal-jiem u tas-snin. U jkun hemm imnariet fil-firxa tas-sema biex idawlu l-art”. U
hekk sar. U g'amel Alla |-|ew! imnariet il-kbar; l-imnara l-kbira biex trie!i
l-jum, u l-imnara |-|g'ira biex trie!i l-lejl, u l-kwiekeb. U Alla qeg'edhom
fil-firxa tas-sema biex jiddu fuq l-art, u jrie!u l-jum u l-lejl u jifirdu
d-dawl mid-dlam. U Alla ra li kien tajjeb. U dalam u seba' –
Ir-raba’ jum.

U qal Alla: “Ji|g'ed l-ilma b’kotra ta’
'lejjaq 'ajjin u jittajru t-tjur fuq l-art fil-wesg'a tas-smewwiet”. U Alla
'alaq il-'ut il-kbir u l-annimali kollha li jitkaxkru, li bihom mi|g'ud l-ilma,
skont !enshom, u t-tajr bil-!wiena' skont !enshom. U ra Alla li kien tajjeb. U
berikhom Alla u qalilhom: “Welldu u oktru, u imlew l-ilma tal-ib'ra; u joktor
it-tajr fuq l-art”. U dalam u seba' – Il-'ames jum.

U qal Alla: “&a tnissel l-art 'lejjaq 'ajja
skont !enshom: bhejjem tad-dar, annimali li jitkaxkru, u bhejjem selva!!i,
skont !enshom”. U hekk sar. U g'amel Alla l-bhejjem selva!!i skont !enshom, u
l-bhejjem tad-dar skont !enshom, u l-'lejjaq kollha li jitkaxkru fuq l-art
skont !enshom. U ra Alla li kien tajjeb. U qal Alla: “&a nag'mlu l-bniedem fuq
is-sura u x-xbieha tag'na, u ja'kmu fuq il-'ut tal-ba'ar u fuq it-tajr
tal-ajru, fuq il-bhejjem tad-dar u fuq il-bhejjem selva!!i, u fuq il-'lejjaq li
jitkaxkru fuq l-art”. U Alla 'alaq il-bniedem fuq xbihietu, fuq xbihat Alla
'alqu: ra!el u mara 'alaqhom.

U
berikhom Alla u qalilhom:

“Nisslu u oktru,

u imlew l-art, u a'kmuha;

u saltnu fuq il-'ut tal-ba'ar

u t-tajr tal-ajru

u l-'lejjaq kollha li jitkaxkru fuq l-art”.

U qal Alla: “Araw, jien tajtkom il-'axix
kollu, li jag'mel i|-|errieg'a fuq wi   l-art, u s-si!ar kollha li jag'mlu
l-frott bi|-|errieg'a: dawn kollha jkunu g'all-g'ajxien tag'kom. U lill-bhejjem
kollha selva!!i u t-tajr kollu tal-ajru u l-'lejjaq kollha li jitkaxkru fl-art
li fihom nifs il-'ajja, nag'tihom il-'axix kollu a'dar g'all-g'ajxien tag'hom”.
U hekk sar. U 'ares Alla lejn kulma kien g'amel, u, ara, kollox kien tajjeb
'afna. U
dalam u seba' – Is-sitt jum.

U
hekk tlestew is-sema u l-art bit-tag'mir kollu tag'hom. U fis-seba’ jum Alla
temm ix-xog'ol tieg'u kollu li kien g'amel, u waqaf fis-seba’ jum mix-xog'ol
tieg'u li kien g'amel.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

QARI II

Is-sagrifi ju ta’ missierna Abraham.

 en 22,1-18

Qari mill-Ktieb tal- enesi

F’dak i|-|mien, Alla ried i!arrab lil
Abraham u qallu: “Abraham!”. U hu wie!bu: “Hawn jien!”. U qallu: “Aqbad lil
ibnek il-wa'dieni, li inti t'obb, lil I|akk; u mur lejn l-art ta’ Morija, u
hemm offrih b’sagrifi ju tal-'ruq fuq wa'da mill-g'oljiet li jien se
ng'idlek”. U Abraham bakkar mas-seb', xedd il-'mar tieg'u, 'a tnejn
mill-qaddejja tieg'u, u lil I|akk. Qatta’ l-'atab g'as-sagrifi ju tal-'ruq, u
qam, u telaq lejn il-post li qallu bih Alla. Fit-tielet jum Abraham rafa’ g'ajnejh, u lema'
il-post mill-bog'od. U Abraham qal lill-qaddejja tieg'u: “Oqog'du hawn
bil-'mar, u jien u |-|ag'|ug' immorru sa hemm, u nag'tu qima u ner!g'u lura
'dejkom”. U Abraham qabad il-'atab g'as-sagrifi ju, g'abbieh fuq I|akk ibnu,
'a f’idejh in-nar u s-sikkina, u telqu t-tnejn flimkien. U I|akk qal lil
Abraham missieru: “Missier!” Dak wie!bu: “Hawn jien, ibni”. U I|akk qallu:
“Hawn huma n-nar u l-'atab, fejn hu l-'aruf g'as-sagrifi ju tal-'ruq?”. U
Abraham wie!bu: “Alla ja'seb hu g'all-'aruf g'as-sagrifi ju, ibni”. U baqg'u
sejrin it-tnejn flimkien.

U
waslu fil-post li kien semmielu Alla; u hemm Abraham bena l-artal u firex
il-'atab fuqu, u rabat lil ibnu I|akk u qieg'du fuq l-artal, fuq il-'atab. U
Abraham medd idu u qabad is-sikkina biex joqtol lil ibnu. U sejja'lu l-an!lu
tal-Mulej mis-smewwiet u qallu: “Abraham, Abraham!”. U dan wie!bu: “Hawn jien”.
U qallu: “La tmiddx idek fuq i|-|ag'|ug' u tag'millu ebda 'sara; g'ax issa naf
li inti tib|a’ minn Alla, u ma a''adtnix minn ibnek il-wa'dieni”.

U
Abraham rafa’ g'ajnejh, ta 'arsa madwaru, u ra muntun warajh maqbud minn qrunu
fil-frieg'i. U Abraham mar u qabad il-muntun, u offrieh b’sagrifi ju tal-'ruq
minflok ibnu. U Abraham semma dak il-post: “Ja'weh-jire – ji!ifieri – il-Mulej

jipprovdi”, kif g'adu jing'ad sal-lum: “Fuq il-muntanja Ja'weh-jire, il-Mulej jipprovdi”.

U
g'at-tieni darba l-an!lu tal-Mulej sejja' lil Abraham mis-smewwiet u qallu:
“Na'lef fuq ru'i – oraklu tal-Mulej – la darba int g'amilt 'a!a b'al din, u ma a''adtnix minn ibnek il-wa'dieni, jien inbierkek |gur u nkattarlek sewwa lil
nislek b'all-kwiekeb tas-sema u b'ar-ramel f’xatt il-ba'ar; u nislek g'ad jiret
il-bibien tal-g'edewwa tieg'u. U jitbierku b’nislek il-!nus kollha tal-art
talli smajt minn kelmti”.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

QARI III

Ulied I|rael da'lu fl-inxief f’nofs il-ba'ar.

E| 14, 15 – 15,1

Qari mill-Ktieb tal-E|odu

F’dak i|-|mien, il-Mulej qal lil Mosè:
“G'ax issejja' lili? G'id lil ulied I|rael jerfg'u t-tined tag'hom u jitilqu. U
int g'olli l-'atar tieg'ek, u midd idek fuq il-ba'ar u oforqu. Ulied I|rael,
imbag'ad, jaqsmu fin-niexef f’nofs il-ba'ar. U ara, jiena nwebbes il-qalb
tal-E!izzjani biex jg'addu warajkom, u nuri l-glorja tieg'i permezz tal-Farg'un
u l-e|er tu tieg'u kollu, bil-karrijiet u r-rikkieba tieg'u. U mbag'ad ikunu
jafu l-E!izzjani li jiena l-Mulej, meta nuri l-glorja tieg'i permezz
tal-Farg'un, bil-karrijiet u r-rikkieba tieg'u”.

U mbag'ad l-an!lu ta’ Alla, li kien miexi
quddiem it-tined ta’ I|rael, telaq u mar warajhom, u l-kolonna ta’ s'ab minn
quddiemhom marret qag'det warajhom, u !iet bejn it-tined tal-E!izzjani u
t-tined ta’ I|rael. Kien hemm is-s'aba u d-dlam, u g'adda l-lejl bla ma 'add
minnhom seta’ jersaq wie'ed lejn l-ie'or. Mosè medd idu fuq il-ba'ar, u l-Mulej
re!!a’ lura l-ba'ar b’ri' qawwi mil-Lvant matul il-lejl kollu; il-ba'ar ixxotta
u l-ilmijiet inferqu. U mbag'ad ulied I|rael da'lu fin-niexef f’nofs il-ba'ar;
l-ilmijiet kienu g'alihom qishom 'itan fuq il-lemin u fuq ix-xellug.

L-E!izzjani marru warajhom, u da'lu f’nofs
il-ba'ar, i|-|wiemel kollha tal-Farg'un, il-karrijiet u r-rikkieba tieg'u.
Fis-sahra ta’ filg'odu, il-Mulej minn !ol-kolonna tan-nar u s-s'aba xe'et 'arsa
fuq it-tined tal-E!izzjani, u 'arbathom. U xekkel ir-roti tag'hom u bit-tbatija
setg'u jmexxuhom. U mbag'ad l-E!izzjani bdew jg'ajtu: “&a na'arbu minn quddiem
I|rael, g'aliex il-Mulej qieg'ed ji!!ieled kontra l-E!izzjani!”.

Il-Mulej qal lil Mosè: “Midd idek fuq
il-ba'ar, u l-ilma jer!a’ lura fuq l-E!izzjani, bil-karrijiet u r-rikkieba
tag'hom”. U Mosè medd idu fuq il-ba'ar. U ma’ sbi' il-jum il-ba'ar ra!a’ lura
fejn kien qabel, u l-E!izzjani, huma u ja'arbu, sabu ru'hom fih. Hekk il-Mulej
gerbibhom f’nofs l-ilma. L-ilmijiet re!g'u lura u g'arrqu l-karrijiet u
r-rikkieba tal-e|er tu kollu tal-Farg'un li kienu !ejjin warajhom fil-ba'ar.
Anqas wie'ed ma baqa’ minnhom. U wlied I|rael g'addew fin-niexef f’nofs
il-ba'ar, u l-ilmijiet kienu g'alihom b'al 'itan wie'ed fuq il-lemin u l-ie'or

fuq ix-xellug.

Dakinhar il-Mulej salva lil I|rael minn id
l-E!izzjani, u I|rael ra l-E!izzjani mejta fuq xatt il-ba'ar. Ra I|rael kulma
g'amel il-Mulej lill-E!izzjani bil-qawwa ta’ drieg'u. U be|a’ l-poplu
mill-Mulej, u emmen fil-Mulej u f’Mosè, il-qaddej tieg'u.

Il-Kelma tal-Mulej.

Inroddu 'ajr lil Alla.

EPISTOLA

Kristu qam mill-imwiet biex ma jmutx aktar.

Rum
6, 3-11

Qari mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu
lir-Rumani

&uti, ma tafux li a'na lkoll li tg'ammidna
fi Kristu esù, tg'ammidna fil-mewt tieg'u? Indfinna mieg'u fil-mewt permezz
tal-mag'mudija sabiex kif Kristu kien imqajjem mill-imwiet permezz tal-qawwa
glorju|a tal-Missier, hekk a'na ng'ixu 'ajja !dida. Jekk a'na sirna 'a!a wa'da
mieg'u f’mewt tixbah lil tieg'u, hekk ning'aqdu mieg'u fil-qawmien tieg'u
mill-mewt.

Dan nafu: li l-bniedem il-qadim tag'na
ssallab mieg'u, biex jinqered dan il-!isem tad-dnub, sabiex ma nkunux aktar
ilsiera tad-dnub. Min imut, je'les mid-dnub. Jekk a'na mitna ma’ Kristu, nemmnu
wkoll li g'ad ng'ixu ma’ Kristu. Nafu li Kristu qam mill-imwiet u ma jmutx
aktar; il-mewt ma g'adhiex ta'kem fuqu. Hu li miet, miet darba g'al dejjem
g'ad-dnub; u issa li qieg'ed jg'ix, qieg'ed jg'ix g'al Alla. Hekk ukoll intom
g'andkom tqisu lilkom infuskom mejtin g'ad-dnub, i|da 'ajjin g'al Alla fi
Kristu esù.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

EVAN ELJU

 esù ta’ Nazaret, li kien mislub, qam mill-imwiet.

Mk 16, 1-7

Qari mill-Evan!elju skont San Mark

Meta g'adda s-Sibt, Marija ta’ Magdala, Marija omm akbu, u

Salomi xtraw xi fwejja' biex imorru jidilkuh bihom. U kmieni 'afna fl-ewwel jum tal-!img'a, kif telg'et ix-xemx marru 'dejn il-qabar.

U bdew jg'idu lil xulxin: “Min se jgerbilna l-!ebla mid-da'la tal-qabar?” I|da meta 'arsu, raw li l-!ebla kienet imressqa fil-!enb; kienet !ebla kbira 'afna. Da'lu fil-qabar, u raw |ag'|ug' bilqieg'da n-na'a tal-lemin, liebes libsa bajda; u n'asdu. Imma hu qalilhom: “Xejn la tin'asdu. Qeg'din tfittxu lil esù ta’ Nazaret li kien imsallab; qam mill-mewt, m’huwiex hawn. Araw il-post fejn kienu qeg'duh. Imma morru g'idu lid-dixxipli tieg'u, u lil Pietru, li hu sejjer fil-Galilija qabilkom; tarawh hemmhekk, kif kien qalilkom.”

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Tif'ir
lilek Kristu